

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Soukromá střední odborná škola chemická s. r. o.

Škodova 216, 280 00 Kolín IV

Identifikátor školy: 600 007 162

Zřizovatel: Mgr. Evženie Šilová, Pražská 365, 280 00 Kolín II

Školský úřad Kolín, Kutnohorská 50, 280 02 Kolín

Termín konání orientační inspekce: 13., 14. říjen 1999

Čj.	025 327/99-2165
Signatura	oc1ft301

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání

Český jazyk a literatura

Předmět byl hospitován ve studijním oboru 2. ročníku ve výuce jazyka. Předmětu na škole vyučuje zkušená učitelka s požadovanou odbornou a pedagogickou kvalifikací. Obecné cíle výuky vycházejí z kurikula předmětu. Ve vyučovací hodině byly zaměřeny na dovednosti a vědomosti, které si žáci mají během učení osvojit. Materiální podmínky pro výuku mají standardní úroveň. Výuka postupuje podle platných učebních osnov, jež jsou vyučující přehledně a funkčně rozpracovala do časově-tematického plánu.

Vyučovací hodina měla promyšlenou a logickou stavbu, výuka byla kvalitní a příkladně kultivovaná. Vyučující vedla žáky k samostatnému vyvozování logických souvislostí, rozvíjení komunikativních dovedností a samostatnému myšlení. Žáci na dobře formulované otázky odpovídali, snažili se správně formulovat odpověď. Ale jakmile vyučující požadovala znalosti z konkrétního jazykového učiva, žáci nereagovali, popřípadě odpovídali nesprávně.

Po celou hodinu měli žáci vytvořen dostatek prostoru k vnímání obsahu a přemýšlení o vlastním tématu. Těžiště hodiny spočívalo v reprodukci určitého krátkého výkladového celku vyučující samotnými žáky. Žáci tak získávali schopnost umět zobecnit přednesené učivo, schopnost komunikace, schopnost analýzy a syntézy, schopnost utřídít si probíranou látku přímo ve vyučovací hodině. Kladem výuky bylo využití konkrétních příkladů z každodenního života, s nimiž žáci přicházejí do styku.

Práce vyučující je hodnocena kladně. Při výuce vytváří příjemnou, přátelskou atmosféru, podněcuje příznivý vztah žáků k jazyku a k umění, podporuje jejich individualitu. Profesionální a kultivované vystupování, výborné používání českého jazyka a vstřícný přístup k žákům vyžadující znalosti, vypovídají o charismatičtém působení vyučující, jež je pro žáky sama příkladem.

Plánování a příprava výuky českého jazyka a literatury je velmi dobrá, personální podmínky pro výuku jsou vynikající, materiální podmínky pro výuku jsou dobré, psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace jsou velmi dobré. Kvalita výuky mateřského jazyka je hodnocena jako velmi dobrá.

Občanská nauka

Pro výuku předmětu nemá škola odborně způsobilého učitele, v současnosti jej učí dva vyučující. Výuka byla sledována ve 3. ročníku, jejíž učivo bylo velmi dobře rozplánované v časově-tematickém plánu vyučujícího. Učební osnovy jsou plněny.

Výuka je hodnocena jako tradiční, při níž se uplatňuje klasická stavba hodiny (frontální opakování, písemné zkoušení s přímým diktováním otázek v hodině, probírání nového učiva s průběžným zápisem poznámek do sešitu). Hlavní metoda práce byla informativně-receptivní (výklad, vysvětlování). Vyučující se snažil přístupnou formou vysvětlit nové pojmy a souvislosti. Ve sledované výuce byl zjištěn výrazný naukový prvek; okrajově byla zastoupena i výchovná složka. Chyběla větší rozmanitost forem práce - nejčastěji se uplatňoval řízený rozhovor. V několika částech hodiny se naskýtala možnost uplatnění životních zkušeností žáků, aktualizace na společenské jevy dnešního světa, které nebyly využity ani učitelem, ani žáky. Na srozumitelně formulované otázky které se týkaly probírané látky, žáci odpovídali

jednoslovně, nevýrazně. Přestože učitel dbal, aby žáci dostali prostor ke komunikaci, tak ji využívali pouze ojediněle. Ztížené podmínky celé výuky byly dány účastí pouze tří žáků ve vyučovací hodině. Značná část hodiny pak ale mohla být využita k různým formám individuální činnosti. V závěru hodiny chybělo shrnutí vykládané látky a ověření si, zda žáci problematice porozuměli.

Vyučující vedl celou vyučovací hodinu poklidně, k žákům měl přátelský vztah, obtížnou látku na pochopení vykládal logicky a srozumitelně. Práce se studijní literaturou (učebnicemi) v hodině nebyla zaznamenána.

Plánování a příprava výuky jsou zajištěny kvalitně zpracovaným časově-tematickým plánem, který je v praxi realizován. Stupeň hodnocení - vynikající. Nevyhovující je personální obsazení předmětu. Organizace a strukturace hodiny byla vedena tradičním způsobem ve formě frontální práce. Motivace a hodnocení bylo pouze vyhovující. Interakce a komunikace jsou na průměrné úrovni.

Celkově měla sledovaná výuka občanské nauky dobrou úroveň.

Ekonomické předměty

Marketing, Účetnictví, Ekonomika

Výuka předmětů koresponduje s platnými osnovami, je systematická a logicky uspořádaná. Výuka probíhala podle velmi dobře zpracovaných časově-tematických plánů, které byly v přesném souladu s třídní knihou. Předmětům vyučuje odborně a pedagogicky způsobilá vyučující. Všechny sledované hodiny měly stanovené cíle a obsahy.

Vyučovací hodiny byly vedeny v duchu tradičního modelu výuky. Těžištěm výuky bylo tradiční pojetí hodin založené na výkladu a řízeném rozhovoru. Zkoušení jednotlivců probíhalo formou dialogu mezi žákem a učitelkou, ostatním žákům bylo přisouzeno pouze pozorování. Výklad vyučující byl logický, jasný, přiměřený studijnímu oboru. Při výkladu se jevila patrná snaha vyučující o vyvozování nových poznatků spolu se žáky pomocí návodných otázek. U vyučující byla patrná snaha o předání co nejvíce informací, avšak aktivita žáků byla často nízká. Přílišný verbalismus výkladu bez ověření si vykládané látky na příkladu, konzervativní způsob výuky bez vhodného využití názoru, dostatku konkrétních pomůcek snižoval efektivitu výuky. Jako hlavní učební prostředek slouží doslovně diktované poznámky vyučující do sešitů žáků. Žáci nevlastní učebnice na všechny předměty (marketing). Nejméně účelně vedená byla vyučovací hodina účetnictví, která spočívala v celohodinovém zadání souvislého příkladu na opakování. V celé výuce absentovalo využití audiovizuální techniky, kdy vykládaná učební látka se tomuto přímo nabízela. Hodinám chyběla tvůrčí pracovní atmosféra, žáci byli pasivní, odpovídali povětšinou až po vyvolání učitelkou. V několika případech byla zaznamenána neznalost učiva 2. stupně základní školy (matematika), práce učitele byla tak ztížena.

Ve všech navštívených hodinách se vyučující snažila předat učební látku srozumitelně, jasně. Uměla vytvořit nestresující prostředí, navodit dobrý vztah mezi učitelem a žákem. Organizačně dobře propracované hodiny vystavěné na tradičním modelu výuky s dominantním postavením pedagoga opírající se o motivační prvek časté pochvaly žáků postrádaly účinné didaktické postupy za vydatné pomoci názorných pomůcek a konkrétních příkladů.

Plánování a příprava výuky jsou velmi dobré. Personální podmínky vynikající, materiální podmínky mají ještě vyhovující úroveň. Organizace, formy a metody jsou v souhrnu hodnoceny jako průměrné. Hodnocení žáků je na velmi dobré úrovni. Motivace, interakce a komunikace mají ještě vyhovující úroveň.

Celkově je výuka ekonomických předmětů hodnocena jako průměrná.

Chemická technologie

Pro výuku profilujícího odborného předmětu jsou ve škole vytvořeny poměrně dobré podmínky: obě vyučující mají splněný požadavek odborné způsobilosti; pedagogickou způsobilost pro výuku na tomto typu školy získala jedna z učitelek. Výuka probíhá ve kmenové třídě, žáci mají k dispozici vhodné učebnice, které jim jsou školou zapůjčovány na celou dobu studia.

V práci vyučující bez pedagogické způsobilosti byla zjištěna velmi dobrá úroveň plánování a přípravy výuky, logická struktura hodin se střídáním zátěžových situací s odpočinkovými společně s množstvím dvourozměrných pomůcek (obrázků zařízení) působily pozitivně. Žáci měli prostor pro vytváření vlastních názorů, složitější technické problémy byly objasňovány na základě jejich principů a analogií z praxe. V závěru hodiny nechybělo shrnutí a procvičení probraného učiva.

U vyučující se splněnými kvalifikačními podmínkami pro výuku byly zaznamenány poměrně závažné nedostatky v jejím působení: špatná struktura hodin, absence jakýchkoliv pomůcek, výklad učiva, se kterým již žáci byli seznámeni, minimální aktivizace, interakce a komunikace se žáky. Pozitivně působily výsledky kontrolní práce některých žáků.

Podmínky pro výuku předmětu jsou poměrně dobré, plánování rovněž. V práci vyučujících byly konstatovány určité rozdíly.

Úroveň výuky je hodnocena jednak jako dobrá, s převažujícími pozitivy, a jako ještě vyhovující, tzn. s převahou negativ.

Chemická laboratorní cvičení, analytická chemie

Byly navštíveny celkem 4 vyučovací hodiny v obou ročnících. Jednalo se o hodiny praktických cvičení realizovaných ve školní laboratoři. Tato je poměrně dobře zařízena pro výuku tradičních postupů anorganické i organické chemie, pro výuku klasické chemie analytické je nedostatkem nefungující digestoř.

Ze dvou vyučujících splňuje jedna požadavek odborné způsobilosti, chybí jí pedagogická způsobilost; druhá vyučující má splněn požadavek pedagogické a chybí jí odborná způsobilost. Probírané učivo korespondovalo s učebními osnovami předmětu a vypracovanými časově-tematickými plány.

Hospitované hodiny se vyznačovaly stanovenými cíli, které se dařilo v průběhu práce naplňovat. Dobrou strukturou hodin, dodržováním psychohygienických zásad, vhodnou motivací a komunikací, samostatnou prací žáků a dobrou organizací jednotlivých činností byla zajišťována vysoká efektivita práce. Výsledky laboratorních prací byly vyučující zkontrolovány a oklasifikovány. Při komunikaci byla dodržována její pravidla.

Vyučující se snažily o dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce, ne vždy se jim však podařilo tato pravidla důsledně respektovat. V jednom případě chybělo závěrečné shrnutí a zhodnocení práce.

Podmínky pro výuku odborných předmětů jsou dobré, úroveň plánování práce velmi dobrá. Motivace, aktivizace, interakce a komunikace byly na dobré úrovni, stejně jako hodnocení. Negativem bylo ne vždy důsledné respektování pravidel bezpečnosti a hygieny práce.

Úroveň výuky je hodnocena jako velmi dobrá.

Celkové hodnocení úrovně výuky:

Kvalita výuky závisí na osobnostech vyučujících. Ve škole byly sledovány poměrně zdařilé vyučovací hodiny zvl. českého jazyka a literatury a hodiny laboratorních prací. Ostatní teoretická výuka měla většinou úroveň průměrnou.

Úroveň výuky je hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Zřizovatelka a současně ředitelka má představu o fungování školy v blízké budoucnosti. Vychází z předpokladu, že ve škole bude dostatečný žáků, kteří budou zárukou odpovídajícího množství finančních prostředků. Realita je opačná; proto jsou koncepční záměry pouze ve stadiu teoretických úvah, stávající počet žáků negarantuje další činnost školy. Proto hlavním úkolem ředitelky školy je dovést nynější žáky do závěrečných ročníků, absolvovat maturitní zkoušky. Další působení školy je závislé na úspěšnosti přijímacího řízení do prvního ročníku. S touto vizí byli seznámeni jak vyučující, tak rodiče žáků školy.

Pro letošní školní rok byl vypracován kvalitní roční plán práce, ve kterém jsou zmíněny nejdůležitější úkoly související s chodem školy včetně termínů, osobní odpovědnosti jednotlivých pracovníků a označení kontrolního subjektu. Takto vypracovaný plán práce je předpokladem pro úspěšné řízení školy včetně funkční kontroly pedagogického procesu.

Žákům se specifickými potřebami vzdělávání jsou nabízeny individuální konzultace, které někteří jedinci využívají, individuální vzdělávací plány pro tyto žáky vypracovány nejsou. Navíc bylo v několika případech zjištěno, že někteří vyučující nebyli dostatečně seznámeni s problematikou žáků s těmito potřebami.

Ve škole se vyučuje podle následujících MŠMT ČR vydaných učebních dokumentů:

2. ročník podle učebního plánu pro studijní obor 28-37-6 *Aplikovaná chemie*, schváleného MŠMT ČR dne 31. října 1997 pod č. je. 33 319/97-71 s platností od 1. září 1998 počínaje 1. ročníkem
3. ročník podle učebního plánu pro studijní obor 28-51-6 *Chemická technologie, zaměření podnikový management*, schváleného MŠMT ČR pro SSOŠ chemickou Kolín dne 31. srpna 1995 pod č. j. 19 9547/95-23.

V souladu s požadavky učebních plánů je obecný učební plán rozpracován ředitelkou školy do jednotlivých ročníků a je součástí povinné dokumentace školy.

Plánování pedagogického procesu je funkční, je hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Vzhledem ke struktuře a složení pedagogických pracovníků není vypracován žádný vlastní organizační řád. Vyučující jsou povinni dodržovat *Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení* vydaný MŠMT ČR pod č. j. 16.969/96-42, ředitelkou školy byla jmenována zkušená učitelka do funkce zástupkyně ředitelky. Tato vedoucí pracovnice má své povinnosti podrobně popsány v náplni práce, nemá stanovenou žádnou vyučovací povinnost.

Poradní orgány ředitelky školy, s výjimkou pedagogické rady, nebyly ve škole ustaveny žádné další.

Chod školy se řídí dokumentem ***Vnitřní řád školy pro studenty***, ve kterém jsou vhodným způsobem zakotvena práva žáků vyplývající z *Úmluvy o právech dítěte* a *Listiny základních*

práv a svobod. Součástí **Vnitřního řádu školy** je časový rozvrh hodin a přestávek, z něhož je patrný nesouhlas délky přestávky s právní normou, blíže viz Protokol o kontrole.

Vnitřní informační systém je založen na uskutečňování pedagogických rad, každodenním osobním stykem ředitelky nebo její zástupkyně se členy sboru, uveřejňováním informací na nástěnce na chodbě školy. Žáci získávají informace prostřednictvím třídních učitelů a na nástěnce. Informovanost směrem k žákům je funkční, přenos informací směrem k vyučujícím vykazuje určité nedostatky (např. neznalost žáků se specifickými potřebami učení, špatná informovanost o možnosti využití studijních materiálů). Rodiče žáků získávají informace prostřednictvím schůzek rodičů, studijních průkazů žáků, dopisů příp. jsou zváni k osobnímu jednání do školy.

Dalším zdrojem informací o škole je výroční zpráva o činnosti školy, dny otevřených dveří, účast na burze škol v Kolíně a sousedních okresech (KH, NB) a osobní agitace v základních školách.

Organizace školy je funkční s některými nedostatky; je hodnocena jako dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole je kmenově zaměstnána pouze jediná vyučující (částečný pracovní úvazek); ostatní jsou externisté se smluvním platem, jehož výše se odvíjí mj. z délky jejich pedagogické praxe. Vzhledem k situaci, kdy státem poskytnuté finanční prostředky nepokrývají ani platy a odvody z nich, je finanční motivace obtížná. Osobní příplatky jsou přiznávány za třídnictví, správu laboratoře, za přípravu a realizaci maturitních zkoušek jsou zainteresovaným vyučujícím přiznány mimořádné odměny v nevelké výši. pedagogové působí v početně velmi slabých třídách (9 a 11 žáků).

Působení vedení školy na vyučující vedoucí k jejich dalšímu vzdělávání není patrné.

Sebehodnocení školy je částečně popsáno ve výroční zprávě o činnosti školy za loňský školní rok; jinde se neobjevuje.

Vedení a motivování pracovníků je obtížně realizovatelné; je hodnoceno průměrně.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnosti náležejí z ustanovení obsažených v pracovní náplni zástupkyně ředitelky školy (ZŘŠ v dalším textu). Pro školní rok 1999/2000 nemá ZŘŠ vypracovaný plán hospitací, vychází z okamžité potřeby, neznalosti nově nastoupivších učitelů. V letošním školním roce byla její hospitační činnost zahájena současně s datem konání orientační inspekce. Z analýzy hodin sledovaných ZŘŠ společně se členy inspekčního týmu vyplynulo, že ZŘŠ dokáže objektivně zhodnotit hospitovanou hodinu, vyzdvihnout podstatu pedagogického procesu včetně slabých míst a doporučit opatření vedoucí k nápravě chyb. Nedostatkem kontrolní činnosti je skutečnost, že s výsledky kontrol nejsou ostatní vyučující seznamováni na pedagogických radách, a proto zpětnovazební mechanismy nefungují dostatečně efektivně.

Škola se v loňském školním roce zúčastnila testování formou Sondy MATURANT 99, její výsledky řadí školu do závěru srovnatelných škol v republice. Z výsledků testování je patrné, že ve škole studují prospěchově slabí žáci.

Kontrola využití finančních prostředků náleží ředitelce školy.

V oblasti kontroly byla zjištěna rovnováha pozitiv a negativ, je hodnocena jako dobrá.

Hodnocení kvality řízení

V řízení školy byla zjištěna řada pozitiv převažujících nad negativy. Úroveň řízení školy je hodnocena jako velmi dobrá.

Efektivita využívání hospodářských prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu byla posuzována na základě výroční zprávy o hospodaření školy, která byla vypracována ředitelkou školy ke 15. říjnu 1999. Ze zprávy je patrné, že přidělené finanční prostředky jsou využívány na učebnice a učební pomůcky a dále na mzdové náklady. Z výše uvedeného vyplývá efektivní využívání finančních prostředků; navíc v loňském školním roce se uskutečnila kontrola hospodaření školy pracovníky ŠÚ Kolín, která konstatovala obdobný závěr.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Další perspektiva školy je naprosto závislá na úspěšnosti přijímání žáků do prvního ročníku; v opačném případě je ohrožena další existence školy jako samostatného subjektu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinně vedená dokumentace školy vyplývající z ustanovení právní normy
- podpůrný materiál vedení školy k plánování a kontrole pedagogického procesu
- dokumentace žáků (sešity, studijní průkazy)
- výroční zpráva o činnosti školy; výroční zpráva o hospodaření školy za školní rok 1998/99

ZÁVĚR

Podmínky vzdělávání:

Ve škole je patrna snaha o zlepšování materiálních podmínek pro výuku. Oproti minulé inspekci byly zprovozněním chemické laboratoře vylepšeny materiální podmínky, personální zajištění výuky je na standardní úrovni.

Podmínky pro výuku jsou hodnoceny jako standardní.

Průběh vzdělávání:

Úroveň výuky je ovlivňována přístupem a kvalitami jednotlivých vyučujících. Celkově bylo navštíveno 14 vyučovacích hodin, které byly hodnoceny v rozmezí od velmi dobrých po vyhovující.

Průběh vzdělávání je hodnocen jako průměrný.

Řízení školy:

Škola je řízena v souladu s poznatky moderního managementu; je upřednostňována metoda autoritativní. Rezervy byly zjištěny ve zpětnovazebních mechanismech kontrolních zjištění zástupkyně ředitelky školy.

Řízení školy je hodnoceno jako velmi dobré, tj. s výraznou převahou pozitiv.

Efektivita využívání prostředků:

V efektivitě využívání hospodářských prostředků přidělených ze státního rozpočtu nebyly shledány nedostatky.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Vladimír Krieg	dr. Vladimír Krieg v. r.
Členka týmu	Mgr. Iva Kadeřábková	Iva Kadeřábková v. r.

V Příbrami dne 25. října 1999

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 1. 11. 1999

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Evženie Šílová	E. Šílová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednačního protokolu ČŠI
Školský úřad Kolín	1999-11-15	025 327c/99-2165
Zřizovatelka: Mgr. E Šílová	26.10.1999	025 327b/99-2165

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednačního protokolu ČŠI	Text
--	--	nebyly podány